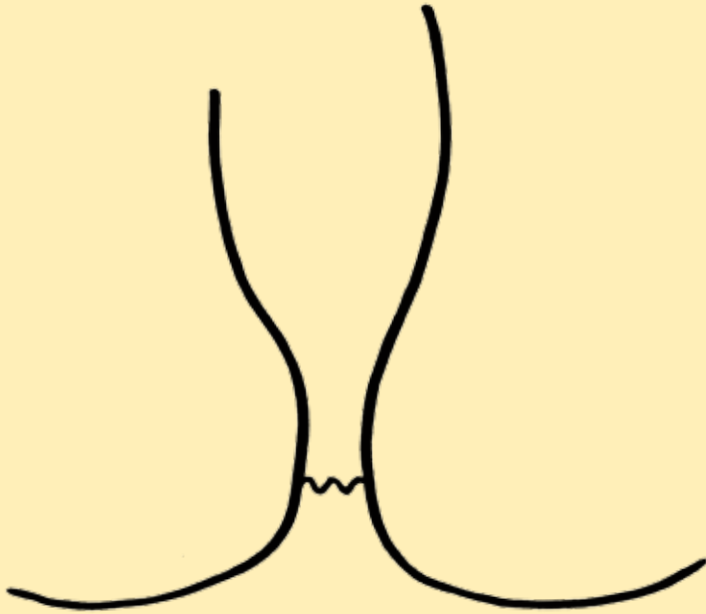




Caphio S:t Görans Sjukhus

Till dig som har anala åkommor



## Vad är anala åkommor?

Med anala åkommor menas sjukdomar i och kring ändtarmsöppningen. Denna grupp av sjukdomar omfattar bl a hemorrojder, slemhinn sprickor, polyper, fistlar och hudflikar. Samtliga dessa kan ge besvär som smärta vid tarmtömning, blod i avföringen och/eller svårigheter att hålla sig ren.

### Hemorrojder

Hemorrojder är förstoring och försvagning av normalt förekommande blodkärl och slemhinna i ändtarmsöppningen. Det finns många behandlingsmetoder för hemorrojder, varav operation är den mest omfattande. Först om det inte fungerar med andra metoder, såsom t ex salvor, gummiband och injektioner, kan det bli aktuellt med operation.

Hemorrojdoperation kan göras med två olika metoder:

- En ”yttre” metod, där hud, slemhinna och kärlnystan avlägsnas. Operationssåren runt ändtarmsöppningen lämnas öppna och får läka av sig själva.
- En ”inre” metod, där blodkärlen till hemorrojder delas inne i tarmen med hjälp av metalclips, som efterhand faller bort. Med denna metod lämnas inga öppna sår.

Din läkare kommer att förklara vilken metod som är bäst för dig.

### Slemhinn sprickor

En slemhinn spricka uppstår oftast i samband med hård avföring. Sprickan är smärtsam och ger upphov till ett kramptillstånd i slutmuskeln. Krampen gör att sprickan läker sämre eller inte alls och det blir en ond cirkel.

Behandlingen går ut på att häva kramptillståndet. Vanligen görs detta med hjälp av en särskild salva. Ibland tvingas man emellertid operera. Via ett litet snitt skär man då av några fibrer i slutmuskeln för att få krampen att släppa och sprickan att läka.

### Polyper

Polyper är små utväxter i eller utanför ändtarmsöppningen. De kan utgöras av godartade tumörer eller vara rester efter tidigare hemorrojder. Operation av dessa innebär att de skärs eller bränns bort. Såret lämnas öppet och läker inom ett par veckor.

## **Fistlar**

En fistel är en smal gång som leder från ändtarmen ut på huden bredvid analöppningen. Fistlar kan bildas som ett reststillstånd efter lokala infektioner eller inflammationer i området. En analfisteloperation innebär att fisteln klyvs ut till huden. Därvid bildas ett öppet sår som ska läka från botten. I vissa fall, med komplicerade fistlar som går runt slutmuskeln, krävs andra operationsmetoder. Om så är fallet förklarar din läkare det närmare för dig.

## **Hudflikar**

Med hudflikar menas veckbildningar i huden invid analöppningen. Om de behöver opereras klippas eller skärs de bort. Såren, som kan vara upp till några centimeter stora, lämnas öppna.

## *Före operationen*

På operationsdagens morgon ska du ta ett litet minilavemang (t ex Klyx eller Microlax) innan du åker till sjukhuset. Om du brukar vara hård i magen kan det vara bra att ta ett mjukgörande läkemedel (t ex Laktulos) i några dagar innan operationen. Hur du ska fasta och tvätta dig inför operationen får du mer information om i kallelsen till operationen.

## *Hur går operationen till?*

Vanligen utförs operation av anala åkommor i narkos eller ryggbedövning. Operation av hemorrojder och fistlar kräver ibland att man ligger kvar över natten, men oftast kan man gå hem samma dag.

## *Efter operationen*

Som du redan förstått lämnas operationssåren som regel öppna, för att undvika infektion och senare förträngning av analöppningen. Såren läker på 1-4 veckor beroende på typ av ingrepp. Enstaka gånger blöder det lite från såren. Det kräver vanligen ingen åtgärd men om det blöder mycket rikligt bör du ta kontakt med kirurgmottagningen (kontorstid) eller akutmottagningen (jourtid). Såren hålls rena genom att duscha dem minst en gång dagligen samt efter varje toalettbesök.

Första gången du ska ha avföring efter operationen kan det vara besvärligt, därefter brukar det gå bättre. Det finns smärtstillande tabletter och salvor som är bra att ta i samband med toalettbesök. Recept får du av läkaren i samband med utskrivningen.

Undvik att bli förstoppad genom att äta fiberrikt, dricka mycket och röra på dig. Ta också gärna mjukgörande avföringsmedel (t ex Laktulos) för att undvika att bli hård i magen. Däremot ska du inte ta laxermedel, då dessa ofta ger diarré eller rinnande avföring.

Undvik mycket sittande, använd en mjuk kudde eller en sittring om du måste sitta. Vardagsmotion, t ex promenader, rekommenderas.

## *Sjukskrivning*

Sjukskrivningstiden varierar beroende på vilket arbete du har, men rör sig sällan om mer än en vecka.

## *Återbesök*

Efter vissa anala operationer sker en efterkontroll på kirurgmottagningen 4-6 veckor efter operationen. Du får i sådant fall en återbesökstid i handen i samband med utskrivningen eller i ett brev som skickas hem till dig senare. Efter mindre ingrepp behövs vanligen inget återbesök

## **TELEFONNUMMER:**

**Kirurgmottagningen** 08-5870 1350

**Operationssamordnare** 08-5870 1049

## **Kvalitetsregister**

Vi registrerar kontinuerligt resultaten av vår verksamhet. Analyser av kvalitetsregistreringen ger oss redskap att förbättra och utveckla behandlingsmetoder och omvårdnad. Din identitet skyddas i registren genom sekretess på samma sätt som i din journal. Om du inte vill vara med i registret, som inte hör till dina ordinarie journalhandlingar, ska du meddela din läkare.



# Capio S:t Görans Sjukhus

Capio S:t Görans Sjukhus, Kirurgkliniken  
Sankt Göransplan 1, 112 81 Stockholm  
Tel 08-58 70 10 00, [www.capiostgoran.se](http://www.capiostgoran.se)

110131